

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОН РУХИ

ТИНЧЛИК ВА БАГРИЕНГЛИККА ЧОРЛОВ

Бу янги ташаббуслар умумбашарий муаммоларга қаратилгани билан аҳамиятлидир

Юртимизда илм-маърифатга эътибор, аждодлар меросини ўрганиш, тарғиб этиш ва ислом динининг инсонпарварлик, бағриенглик, эзгулика қаратилган гояяларини жамията маънавий ҳаётига йўналтириш мухим ишлардан бўлмоқда. Айниқса, “Янги Ўзбекистон – Учинчи Ренессанс” эзгу гоясининг илгари суръилиши ва боскичмабоскич амалга оширилиши бугунги глобаллашув жараёнда мухим амалий қадамларданadir.

Бугун геосиёсий майдонда турли низолар, этник тўқнашувлар, иклим ўзгариши, очлик ва тенгиззилий айрманчилик сингари умумбашарий муаммолар куяшиб бораёт. Бу каби жараёнлар дунё ҳамжамиятини ҳамиша хушёрликка чакради, ҳамкиятлик билан иш юритишга ундаиди.

Шу билан бирга, умумбашарий муаммоларни бартараф этишда умуммиллий яғо, умуминсоний туғу, узаро муросакорлик асосий маслак бўлиши лозимигини тақозо этди. Айнан шу жиҳатларга эътибор қаратган ҳолда, Президент Шавкат Мирзиёев ҳалқаро даражадаги саммит ва йиғилишларда

тинчликсеварликка қаратилган илғор ташаббусларни илгари суруб, дунё ҳамжамиятини бирдамлиқда ишашга тақорор ва тақорор қақирмоқда. Янги Ўзбекистон шу орқали ўз тараққиёт йўлида сиботқадам эканини кўрсатмоқда.

► Давоми 2-бетда

АГРАР ТАРМОК

“ТЎҚСОНБОСТИ” ҳам даромад, ҳам озиқ-овқат хавфисизлигига мухим усул

Эътибор берсангиз, баҳор адоклаб, ёз арафасида бозорларимизда сабзавот маҳсулотлари, турли кўккатлар пайдо бўлади. Рўзгоримизга файз-барака олиб кирадиган бу каби сархил неъматлар, аслида, “тўқсонбости” усули маҳсулидир. Буни истеъмолчи сифатида оддий одамлар яхши билмасликлари мумкин, лекин деҳконлар яхши билади. Нафакат билади, балки уни етишириш бўйича етарлича тажрибага ҳам эга.

Хозир “тўқсонбости” усулида экин экининг айни пайти. Шу боис, деҳконларимиз эътиборини шу жараёнда қаратмоқда. Бинобарин, бу усулдан самарали фойдаланишинг аҳамияти катта. Одатда, “тўқсонбости” экин экиш ишлари кузнинг биринчий оиданд бошланниб, ноябрь ойининг охири — декабрнинг бошларида тутапланади.

Деҳкончиликда мазкур усул бизда азалдан кўлланилади. Ерга қадалтган

уруг ҳақиқий киш кунлари, яъни уч ой давомида тупроқ остида тургани учун ушбу усул “тўқсонбости”, деб аталади.

Мамлакатимиз ахолисининг эртаги сабзавот маҳсулотларида бўлган талабини тўлиқ қондириш максадида соvuқча чидамли экинлардан сабзи, пиёз, ош лавлаги, кўккатлар (кашнич, петрушка, сельдрий, салат) каби экинлар “тўқсонбости” усулида етиширилади.

► Давоми 4-бетда

ИСЛОХОТ ОДИМЛАРИ

ЯНГИЛАНАЁТГАН ДЕҲКОНОБОД ОДАМЛАР ТУРМУШ ТАРЗИНИ ҲАМ ЎЗГАРТИРМОҚДА

Деҳконобод тоғли туманлардан бири. Ахолисининг асосий қисми тоғ ва тоғодди жойларда истиқомат қиласди. Шу пайтта қадар асосан, чорвачилик ва деҳкончилик билан шугууланиб келган. Айтарли бирор корхона ёки ишлаб чиқариш мажмуаси бўлмагани боис, аҳоли бандигини таъминлаш доимо худудда катта муаммо эди. Лекин ислоҳотлар самарасида бугун туманда вазият тубдан ўзгармоқда. Буни эришилаётган натижалар мисолида ҳам кўриш мумкин.

Довон ошиб туман марказига кириб борарканисиз, равон йўллар, янгидан янги ишлаб чиқарни обектлари, майши хизмат кўрсатиш мажмуалари, савдо дўконларини кўриб, кўзингиз қувнайди.

► Давоми 2-бетда

НУҚТАИ НАЗАР

ОРОЛ ДАРДИ АРИЯПТИ

БМТ Бош Ассамблеясида янграган нутқдан кейинги ўйлар

Президентимизнинг БМТ Бош Ассамблеяси 78-сессиясидаги нутқи кенг қамрови, кун нафаси ва руҳи уфуриб турган, миңтақамиз ривожига халал берадиган омиллар тўлакони таҳлил қилинган концептуал дастур ўлароқ янгради. Ундана масалалар Марказий Осиё ҳалқларининг бир-икки йиллик эмас, балки ярим аср нариберисидаги изтиробларни ўзида музжассам этган. Биргина Орол денгизи фюзасини ўрганиб таҳлил қилиларнамиз, унинг оқибатлари Марказий Осиё ҳалқлари, хусусан, Оролбўйида яшаган аҳоли учун нақадар оғрикли бўлганини кўрамиз. Бунинг учун яқин ўтмишга юзланниб, тарих саҳифаларини бир оз варакламоқ кифоя.

Жаҳон соғлиқни саклаш ташкилоти маълумотига кура, 2020 йилда 19,3 миллион аҳоли хавфли ўсма қаслиларга чалингани ҳисобга олинган. Илм-фанга умумий онкологик хавфли ўсмаларниң 220 тури борлиги маълум. Шулар ичда эн дол зарби қизилўнгач саратони (қиптомоқ)дир. Бу билан дунёда ҳар йили 600 мингдан зиёд бемор ҳисобга

олинади. Бу рақам умумий ўсма қаслиларининг 3,1 фоизини ташкил килиб, 8-уринни ғегалайди. У. Айниқса, Эрон, Шаркий Хитой, Жанубий Африка, Россиянинг айрим шимолий худудлари (Ўқутистон, Бурят улуси, Башкортостон, Тыва, Эвенкийя), Туркманистон, Қозогистон, Қирғизистон, Қарақалпогистонда яшовчи махаллий аҳоли орасида кўп учрайди. Бу жараён “Осиё белбог’и” деб ном олган.

Бунга сабаб сифатида олимлар мазкур ҳудудларда яшовчи ҳалқ ва элатларнинг ижтимоий-иқтисодий аҳволи, хусусан, овқатланишида ўзаро умумийлик ва ўхшашлик борлигини кўрсатмоқда.

► Давоми 5-бетда

ЮКСАЛИШ

ИЛМ-ФАН ВА ТАЪЛИМ ИНТЕГРАЦИЯСИ МАҲСУЛИ

Илм-фан ва таълим. Бу иккى соҳа ўзаро чамбарчас боғлиқ бўлиб, жамиятни модернизация қилиш, техник ва технологик янгилаш, йирик стратегик лойиҳаларни амалга оширишда мухим омили сифатида намоён бўлмоқда. Шу билан бирга, мураккаб технологияларга асосланган “ўсиш нуқталари”ни аниқлашда зарур кўнимкамларни шакллантиришда ҳам аҳамиятлидир. Умуман, илм-фан ва таълим интеграцияси математика, технология, мұхандислик ва санъат қаби турли ўнайлишлар ўртасида ҳамкорлик имкониятини тақдим этади. Бундай тизимли ёндашув орқали фанлараро муносабатлар ҳам янги босқичга кўтарилади.

► Давоми 5-бетда

ЎЗБЕКИСТОН СТРАТЕГИЯСИ 2030

ОГОХ ВА ҲУШЁР НИГОХ

РАҚАМЛИ ТРАНСФОРМАЦИЯ ВА КИБЕРХАВФИЗЛИК БОРАСИДА САМАРАДОР ЧОРА-ТАДБИРЛАР ҚАНДАЙ БЎЛИШИ КЕРАК?

Сайдкамол СОДИКОВ,
ИИВ Киберхавфисизлик
маркази бошлиги
ўринбосари,
техника фанлари бўйича
фалсафа доктори

Бошланиши 1-бетда

“Ўзбекистон — 2030” стратегиясидан хам бу йўналишда мухим чора-тадбирлар ўрин олган. Хусусан, интернетдан тўсіклариз фойдаланни учун зарур шарт-шароит яратиш баробарида миллий интернет макониди киберхавфисизликни таъминлаш хамда фуқароларнинг интернетдан фойдаланни борасидаги саводхонлигини ошириш устувор вазифалар сирасига киритилган.

Кибержиноятчиликнинг олдини олиш рақами саводхонлик билан боғлиқми?

Кибержиноятчилика қарши курашида ушбу турдаги жиноятларнинг лантенлиги инобатга олиш керак бўлади. Мутахассислар фикрича, кибержиноятларнинг лантенлиги АҚШда 80, Буюк Британияда 85, Германияда 75, Россиянда 90 фоиздан юкоридир. Бу эса кибержиноятларнинг содир этилиши бўйича реал ҳолатлар статистикиси бундан хам юкори кўрсаткичларни ташкил этиши мумкинлигини кўрсатади. Шундай экан, кибермаконда хавфисиз мухит яратиш учун кибержиноятларга қарши инновациян ёндашувлар асосида курашиш усуллари ишлаб чиқилишини такозо этмоқда.

Бугун жаҳонда иммий тадқиқотлар доирасида кибержиноятларнинг олдини олиш ва кибермаконда хавфисиз мухитни яратиш учун турли ёндашув ва усуллар тақлиф этилмоқда. Хусусан, кибержиноятларнинг терор қилини фаолияти билан шуғулланувчи Group-IB компанияси президенти Илья Сачковнинг таъқидлашича, агар фойдаланувчи киберхавфисизлик қоидаларини билса, у кибермаконда доимо хавфисиз бўлади. Group-IB компанияси томонидан ўн йил давомида киберхрибглар шахсий маълумотларни узлаштирунгизни назарда тутивчи маҳсус эслатмалар ишлаб чиқилиди. Аммо уларнинг жамиятда жуда сенкин тарқалини туфайли маҳзур усул самара бермаган.

Бу йўналишдаги етакчи тадқиқоти Узизард ахборот жамиятининг рақами трансформацияси шароитида катор муаммоли масалаларни ҳал қилиш учун янги технологиялар тақдим эттаётган имкониятлар доимо эътиборда турishi ва уларга қарши курашиши керак бўлган потенциал хавфларни ўз ичига олиши лозимигини тақлиф қўлган. Унинг фикрича, маҳзур масала бўйича ривожланиши

стратегияси муйян даражада техник ва иктисодий қарорлар қабул қилинниши билан белгиланиши керак.

Бу борода бир гурух олимлар қонун ҳуқоқатларида белгиланган жазо чораларни кучайтириш орқали кибержиноятларнинг олдини олиш мумкинлигини таъхисига кўра, дунё ахолисининг асарияти кисми интернет ва иктисодий тармоқлардан фойдаланиш хавфисизлигига амал қўймалётани оқибатида кибержиноятлардаги виктимологик хусусиятнинг юқори даражада сакланиб қолаётгани кузатиди.

Хусусан, Европа Иттифоқи Киберхавфисизлик агентлиги (ENISA) томонидан Европанинг 20 дан ортиқ давлатида ўтказилган сўровномаларга кўра, иштирокчиларнинг 48,2 фоизи кибержиноятлар тузогига тушиб қолмаслик бўйича дастлабки тушунчаларга эга эмас.

Бундан ташки, Чехия Кибернетика ва ахборот хавфисизлиги миллий бошқармаси (NÚKIB) олиб борган сўровларда эса иштирокчиларнинг 42 фоизи шахсий маълумотларни хомялаш, интернет ва иктисодий тармоқлардан хавфисиз фойдаланниш тартибини билмаслиги аниланган.

БМТ Ҳалқаро электралоқа иттифоқи томонидан тайёрланган “Ҳалқаро киберхавфисизлик — 2022 индекси” хисоботида 38 фоиз мобилий курилмалар фойдаланувчилири улар хавфисизлигини таъминлаш (сукилиб киришлар, номаълум контентларни блоклаб ва башка) қўйнумларига эга эмаслиги кайд этилган.

Юкорида ўтказилган сўров тадқиқотлари натижалари интернет ва иктисодий тармоқлар фойдаланувчиларининг асарияти дастлабки киберхавфисизлик чораларни олдини олиш муммаларни фойдаланувчилири улар хавфисизлигини таъминлаш (сукилиб киришлар, номаълум шахарларни блоклаб ва башка) қўйнумларига эга эмаслиги кайд этилган.

Юкорида ўтказилган сўров тадқиқотлари натижалари интернет ва иктисодий тармоқлар фойдаланувчиларининг асарияти дастлабки киберхавфисизлик чораларни олдини олиш муммаларни фойдаланувчилири улар хавфисизлигини таъминлаш (сукилиб киришлар, номаълум шахарларни блоклаб ва башка) қўйнумларига эга эмаслиги кайд этилган.

Юкорида ўтказилган сўров тадқиқотлари натижалари интернет ва иктисодий тармоқлар фойдаланувчиларининг асарияти дастлабки киберхавфисизлик чораларни олдини олиш муммаларни фойдаланувчилири улар хавфисизлигини таъминлаш (сукилиб киришлар, номаълум шахарларни блоклаб ва башка) қўйнумларига эга эмаслиги кайд этилган.

Юкорида ўтказилган сўров тадқиқотлари натижалари интернет ва иктисодий тармоқлар фойдаланувчиларининг асарияти дастлабки киберхавфисизлик чораларни олдини олиш муммаларни фойдаланувчилири улар хавфисизлигини таъминлаш (сукилиб киришлар, номаълум шахарларни блоклаб ва башка) қўйнумларига эга эмаслиги кайд этилган.

Юкорида ўтказилган сўров тадқиқотлари натижалари интернет ва иктисодий тармоқлар фойдаланувчиларининг асарияти дастлабки киберхавфисизлик чораларни олдини олиш муммаларни фойдаланувчилири улар хавфисизлигини таъминлаш (сукилиб киришлар, номаълум шахарларни блоклаб ва башка) қўйнумларига эга эмаслиги кайд этилган.

Юкорида ўтказилган сўров тадқиқотлари натижалари интернет ва иктисодий тармоқлар фойдаланувчиларининг асарияти дастлабки киберхавфисизлик чораларни олдини олиш муммаларни фойдаланувчилири улар хавфисизлигини таъминлаш (сукилиб киришлар, номаълум шахарларни блоклаб ва башка) қўйнумларига эга эмаслиги кайд этилган.

Юкорида ўтказилган сўров тадқиқотлари натижалари интернет ва иктисодий тармоқлар фойдаланувчиларининг асарияти дастлабки киберхавфисизлик чораларни олдини олиш муммаларни фойдаланувчилири улар хавфисизлигини таъминлаш (сукилиб киришлар, номаълум шахарларни блоклаб ва башка) қўйнумларига эга эмаслиги кайд этилган.

Юкорида ўтказилган сўров тадқиқотлари натижалари интернет ва иктисодий тармоқлар фойдаланувчиларининг асарияти дастлабки киберхавфисизлик чораларни олдини олиш муммаларни фойдаланувчилири улар хавфисизлигини таъминлаш (сукилиб киришлар, номаълум шахарларни блоклаб ва башка) қўйнумларига эга эмаслиги кайд этилган.

Юкорида ўтказилган сўров тадқиқотлари натижалари интернет ва иктисодий тармоқлар фойдаланувчиларининг асарияти дастлабки киберхавфисизлик чораларни олдини олиш муммаларни фойдаланувчилири улар хавфисизлигини таъминлаш (сукилиб киришлар, номаълум шахарларни блоклаб ва башка) қўйнумларига эга эмаслиги кайд этилган.

Юкорида ўтказилган сўров тадқиқотлари натижалари интернет ва иктисодий тармоқлар фойдаланувчиларининг асарияти дастлабки киберхавфисизлик чораларни олдини олиш муммаларни фойдаланувчилири улар хавфисизлигини таъминлаш (сукилиб киришлар, номаълум шахарларни блоклаб ва башка) қўйнумларига эга эмаслиги кайд этилган.

Юкорида ўтказилган сўров тадқиқотлари натижалари интернет ва иктисодий тармоқлар фойдаланувчиларининг асарияти дастлабки киберхавфисизлик чораларни олдини олиш муммаларни фойдаланувчилири улар хавфисизлигини таъминлаш (сукилиб киришлар, номаълум шахарларни блоклаб ва башка) қўйнумларига эга эмаслиги кайд этилган.

Юкорида ўтказилган сўров тадқиқотлари натижалари интернет ва иктисодий тармоқлар фойдаланувчиларининг асарияти дастлабки киберхавфисизлик чораларни олдини олиш муммаларни фойдаланувчилири улар хавфисизлигини таъминлаш (сукилиб киришлар, номаълум шахарларни блоклаб ва башка) қўйнумларига эга эмаслиги кайд этилган.

Юкорида ўтказилган сўров тадқиқотлари натижалари интернет ва иктисодий тармоқлар фойдаланувчиларининг асарияти дастлабки киберхавфисизлик чораларни олдини олиш муммаларни фойдаланувчилири улар хавфисизлигини таъминлаш (сукилиб киришлар, номаълум шахарларни блоклаб ва башка) қўйнумларига эга эмаслиги кайд этилган.

Юкорида ўтказилган сўров тадқиқотлари натижалари интернет ва иктисодий тармоқлар фойдаланувчиларининг асарияти дастлабки киберхавфисизлик чораларни олдини олиш муммаларни фойдаланувчилири улар хавфисизлигини таъминлаш (сукилиб киришлар, номаълум шахарларни блоклаб ва башка) қўйнумларига эга эмаслиги кайд этилган.

Юкорида ўтказилган сўров тадқиқотлари натижалари интернет ва иктисодий тармоқлар фойдаланувчиларининг асарияти дастлабки киберхавфисизлик чораларни олдини олиш муммаларни фойдаланувчилири улар хавфисизлигини таъминлаш (сукилиб киришлар, номаълум шахарларни блоклаб ва башка) қўйнумларига эга эмаслиги кайд этилган.

Юкорида ўтказилган сўров тадқиқотлари натижалари интернет ва иктисодий тармоқлар фойдаланувчиларининг асарияти дастлабки киберхавфисизлик чораларни олдини олиш муммаларни фойдаланувчилири улар хавфисизлигини таъминлаш (сукилиб киришлар, номаълум шахарларни блоклаб ва башка) қўйнумларига эга эмаслиги кайд этилган.

Юкорида ўтказилган сўров тадқиқотлари натижалари интернет ва иктисодий тармоқлар фойдаланувчиларининг асарияти дастлабки киберхавфисизлик чораларни олдини олиш муммаларни фойдаланувчилири улар хавфисизлигини таъминлаш (сукилиб киришлар, номаълум шахарларни блоклаб ва башка) қўйнумларига эга эмаслиги кайд этилган.

Юкорида ўтказилган сўров тадқиқотлари натижалари интернет ва иктисодий тармоқлар фойдаланувчиларининг асарияти дастлабки киберхавфисизлик чораларни олдини олиш муммаларни фойдаланувчилири улар хавфисизлигини таъминлаш (сукилиб киришлар, номаълум шахарларни блоклаб ва башка) қўйнумларига эга эмаслиги кайд этилган.

Юкорида ўтказилган сўров тадқиқотлари натижалари интернет ва иктисодий тармоқлар фойдаланувчиларининг асарияти дастлабки киберхавфисизлик чораларни олдини олиш муммаларни фойдаланувчилири улар хавфисизлигини таъминлаш (сукилиб киришлар, номаълум шахарларни блоклаб ва башка) қўйнумларига эга эмаслиги кайд этилган.

Юкорида ўтказилган сўров тадқиқотлари натижалари интернет ва иктисодий тармоқлар фойдаланувчиларининг асарияти дастлабки киберхавфисизлик чораларни олдини олиш муммаларни фойдаланувчилири улар хавфисизлигини таъминлаш (сукилиб киришлар, номаълум шахарларни блоклаб ва башка) қўйнумларига эга эмаслиги кайд этилган.

Юкорида ўтказилган сўров тадқиқотлари натижалари интернет ва иктисодий тармоқлар фойдаланувчиларининг асарияти дастлабки киберхавфисизлик чораларни олдини олиш муммаларни фойдаланувчилири улар хавфисизлигини таъминлаш (сукилиб киришлар, номаълум шахарларни блоклаб ва башка) қўйнумларига эга эмаслиги кайд этилган.

Юкорида ўтказилган сўров тадқиқотлари натижалари интернет ва иктисодий тармоқлар фойдаланувчиларининг асарияти дастлабки киберхавфисизлик чораларни олдини олиш муммаларни фойдаланувчилири улар хавфисизлигини таъминлаш (сукилиб киришлар, номаълум шахарларни блоклаб ва башка) қўйнумларига эга эмаслиги кайд этилган.

Юкорида ўтказилган сўров тадқиқотлари натижалари интернет ва иктисодий тармоқлар фойдаланувчиларининг асарияти дастлабки киберхавфисизлик чораларни олдини олиш муммаларни фойдаланувчилири улар хавфисизлигини таъминлаш (сукилиб киришлар, номаълум шахарларни блоклаб ва башка) қўйнумларига эга эмаслиги кайд этилган.

Юкорида ўтказилган сўров тадқиқотлари натижалари интернет ва иктисодий тармоқлар фойдаланувчиларининг асарияти дастлабки киберхавфисизлик чораларни олдини олиш муммаларни фойдаланувчилири улар хавфисизлигини таъминлаш (сукилиб киришлар, номаълум шахарларни блоклаб ва башка) қўйнумларига эга эмаслиги кайд этилган.

Юкорида ўтказилган сўров тадқиқотлари натижалари интернет ва иктисодий тармоқлар фойдаланувчиларининг асарияти дастлабки киберхавфисизлик чораларни олдини олиш муммаларни фойдаланувчилири улар хавфисизлигини таъминлаш (сукилиб киришлар, номаълум шахарларни блоклаб ва башка) қўйнумларига эга эмаслиги кайд этилган.

Юкорида ўтказилган сўров тадқиқотлари натижалари интернет ва иктисодий тармоқлар фойдаланувчиларининг асарияти дастлабки киберхавфисизлик чораларни олдини олиш муммаларни фойдаланувчилири улар хавфисизлигини таъминлаш (сукилиб киришлар, номаълум шахарларни блоклаб ва башка) қўйнумларига эга эмаслиги кайд этилган.

</

АГРАР ТАРМОК

“ТЎҚСОНБОСТИ” ҳам даромад, ҳам озиқ-овқат хавфсизлигида муҳим усул

Шуҳрат ТЕШАЕВ,
Қишлоқ хўжалигига билим
ва инновациялар миљий
маркази
бош директорининг
бирични ўнбосари,
ижрочи директор,
Рустам НИЗОМОВ,
Сабзавот, полис экинлари
ва картошканилик
иљмий-тадқиқот институтти
директори

Бошланши 1-бетда

Президентимиз таъбири билан айтганда, ҳалқимиз саломатлигини мустаҳкамлаш, соглом турмуш тарзини ҳар топтириш, биз учун ҳәтийт мухим масала. Қишлоқ хўжалигидаги ислоҳатлардан максад — иктисодий фойда кўриш билан бирга, озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш, ҳалқ фарононлигини оширишдан иборат.

Эртаги маҳсулот етишириш ва озиқ-овқат хавфсизлигини таъминлаш учун ҳозирдан ҳарқат қилиш, “тўқсонбости” экинларини ўз вақтида экиб, агротехник тадбирларни амалга ошириш мухим хибобланади.

Бунинг учун кузда асосий экинлардан бўшаган майдонларни сифатли шудорлаб, совуқка чидамли экинлар экиш зарур. Чунки эрта баҳорда ёғингарчилик ҳисобига еринг етилиши, айниқса, ўтлок ерларда қийин бўлади, эртаги экинларни экиш муддати чўзилиб кетади.

Шунингдек, “тўқсонбости” усулида экилган сабзавот ургулари кўкламда жуда барвакт униб чиқиб, тез ривокланни хисобига хосил эрта етилади. Шу сабабли, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги томонидан юкоридаги тадбирларни амалга ошириш юзасидан бир қатор амални олиб борилмоқда.

Жумладан, тахлилларга кўра, худудий хўқимларининг таклифларига асоссан, барча тоифа хўжаликлири томонидан 2024 йил хосили учун жами 529 минг гектар (2022 йилга нисбатан 323,1 минг гектар кўп), шундан 386,5 минг гектарга август-сентябрь ойларида пиёс ва саримсокни ўзмада 142,5 минг гектарга ноябр-декабрь ойларида “тўқсонбости” сабзавот экинлари экиш белгилини.

Умуман, фермер хўжаликларининг 75,8 минг гектар, ахоли томоркасида 186,8 минг гектар ҳамда дехқон хўжаликларида 266,4 минг гектар ега экилади. Шундан 195,7 минг гектарида пиёс, 66,8 минг гектарида саримсокни ўзмада 71,4 минг гектарида сабзи, 17 минг гектарида ошлавлами, 117,7 минг гектарида кўкатлар, 17,3 минг гектарида редиска, 43,1 минг гектарида қарама-карнишларни. Натижада 2024 йил февраль, март, апрель ойларида жами 10,8 миллион, яъни 2022 йилга нисбатан 5,8 миллион тонна кўп ётраги хосил олиниши кутилмоқда.

Етишириладиган озиқ-овқат маҳсулотларининг 410 минг тоннаси (82,3 миллион доллар) экспортга, 777 минг тоннаси шаҳар ва туман ярмакаларига

ва 9,6 миллион тоннаси ички истеъмолга ийнлинишни режалаштирилган.

“Тўқсонбости”нинг яна бир афзалиги, совуқка чидамли сабзавотлардан эрта кўкламда арzon ва мўл хосил етишириш имконини беради. Бу эса, ўз наవабтида, қундаклик озиқ-овқат маҳсулотлари таникс “илим узилди” пайтида витаминли маҳсулотлар билан ички бозор ётиёжини қўллаш, экспорт имкониятларни кенгайтириб, дехқонларни даромадли қилишга хизмат киласди. Шунингдек, ердан самарали фойдаланиши, мавсумда иккни ва уч марта хосил олишига эришиш ҳамда маҳсулотни бозорга эрта олиб чиқиш имконини беради.

Сабзавотлар “тўқсонбости” усулида қиши олдидан экилганда, ургулар паст ҳароратдаги намлиқда кўлчиб бўқади, яровизация даврини табииш шароитда кишлаб ўтайди, чидамли ургулар эрта баҳорда паст ҳароратда майсалайди.

Яна бир жиҳат, баҳорда об-ҳаво ўзгарувчан бўлиб, ҳар доим ҳам экиш ва ургуларнинг униши учун кулат шароит бўлавермайди. Қиши олдидан экилган экинлар эса, об-ҳавога қараб кулат униб

усулида худудларнинг тупроқ-иклим шароитини инобатга олган ҳолда, жаҳубий вилоятларда 1-30 декабрда, марказий вилоятларда 15 ноябрь-15 декабрь, шимолий вилоятларда 1 ноябрь-1 декабрь кунларда сезилади. Бунда маҳаллий “Баҳорой”, “Ҳамал”, “Истиқбол”, “Зафар” ва хорикий “Манас”, “Дайтона”, “Леоне”, “Банко” навларини экиш тавсия килинади.

Баҳор серёнин келган йилларда бу муддат апрелнинг иккичи ярмига, ёғин гарчилик кам бўлган йиллар эса апрелнинг бошларига, айрим ҳолларда ҳатто, март ойининг охирiga тўғри келади.

Пиёз уруғи гектарига 18 килограммга

шароитини инобатга олган ҳолда, жаҳубий вилоятларда 1-30 декабрда, марказий вилоятларда 15 ноябрь-15 декабрь, шимолий вилоятларда 1 ноябрь-1 декабрь кунларда сезилади. Бунда маҳаллий “Баҳорой”, “Ҳамал”, “Истиқбол”, “Зафар” ва хорикий “Манас”, “Дайтона”, “Леоне”, “Банко” навларини экиш тавсия килинади.

Баҳор серёнин келган йилларда бу муддат апрелнинг иккичи ярмига, ёғин гарчилик кам бўлган йиллар эса апрелнинг бошларига, айрим ҳолларда ҳатто, март ойининг охирiga тўғри келади.

Пиёз уруғи гектарига 18 килограммга

шароитини инобатга олган ҳолда, жаҳубий вилоятларда 1-30 декабрда, марказий вилоятларда 15 ноябрь-15 декабрь, шимолий вилоятларда 1 ноябрь-1 декабрь кунларда сезилади. Бунда маҳаллий “Баҳорой”, “Ҳамал”, “Истиқбол”, “Зафар” ва хорикий “Манас”, “Дайтона”, “Леоне”, “Банко” навларини экиш тавсия килинади.

Баҳор серёнин келган йилларда бу муддат апрелнинг иккичи ярмига, ёғин гарчилик кам бўлган йиллар эса апрелнинг бошларига, айрим ҳолларда ҳатто, март ойининг охирiga тўғри келади.

Пиёз уруғи гектарига 18 килограммга

шароитини инобатга олган ҳолда, жаҳубий вилоятларда 1-30 декабрда, марказий вилоятларда 15 ноябрь-15 декабрь, шимолий вилоятларда 1 ноябрь-1 декабрь кунларда сезилади. Бунда маҳаллий “Баҳорой”, “Ҳамал”, “Истиқбол”, “Зафар” ва хорикий “Манас”, “Дайтона”, “Леоне”, “Банко” навларини экиш тавсия килинади.

Баҳор серёнин келган йилларда бу муддат апрелнинг иккичи ярмига, ёғин гарчилик кам бўлган йиллар эса апрелнинг бошларига, айрим ҳолларда ҳатто, март ойининг охирiga тўғри келади.

Пиёз уруғи гектарига 18 килограммга

шароитини инобатга олган ҳолда, жаҳубий вилоятларда 1-30 декабрда, марказий вилоятларда 15 ноябрь-15 декабрь, шимолий вилоятларда 1 ноябрь-1 декабрь кунларда сезилади. Бунда маҳаллий “Баҳорой”, “Ҳамал”, “Истиқбол”, “Зафар” ва хорикий “Манас”, “Дайтона”, “Леоне”, “Банко” навларини экиш тавсия килинади.

Баҳор серёнин келган йилларда бу муддат апрелнинг иккичи ярмига, ёғин гарчилик кам бўлган йиллар эса апрелнинг бошларига, айрим ҳолларда ҳатто, март ойининг охирiga тўғри келади.

Пиёз уруғи гектарига 18 килограммга

шароитини инобатга олган ҳолда, жаҳубий вилоятларда 1-30 декабрда, марказий вилоятларда 15 ноябрь-15 декабрь, шимолий вилоятларда 1 ноябрь-1 декабрь кунларда сезилади. Бунда маҳаллий “Баҳорой”, “Ҳамал”, “Истиқбол”, “Зафар” ва хорикий “Манас”, “Дайтона”, “Леоне”, “Банко” навларини экиш тавсия килинади.

Баҳор серёнин келган йилларда бу муддат апрелнинг иккичи ярмига, ёғин гарчилик кам бўлган йиллар эса апрелнинг бошларига, айрим ҳолларда ҳатто, март ойининг охирiga тўғри келади.

Пиёз уруғи гектарига 18 килограммга

шароитини инобатга олган ҳолда, жаҳубий вилоятларда 1-30 декабрда, марказий вилоятларда 15 ноябрь-15 декабрь, шимолий вилоятларда 1 ноябрь-1 декабрь кунларда сезилади. Бунда маҳаллий “Баҳорой”, “Ҳамал”, “Истиқбол”, “Зафар” ва хорикий “Манас”, “Дайтона”, “Леоне”, “Банко” навларини экиш тавсия килинади.

Баҳор серёнин келган йилларда бу муддат апрелнинг иккичи ярмига, ёғин гарчилик кам бўлган йиллар эса апрелнинг бошларига, айрим ҳолларда ҳатто, март ойининг охирiga тўғри келади.

Пиёз уруғи гектарига 18 килограммга

шароитини инобатга олган ҳолда, жаҳубий вилоятларда 1-30 декабрда, марказий вилоятларда 15 ноябрь-15 декабрь, шимолий вилоятларда 1 ноябрь-1 декабрь кунларда сезилади. Бунда маҳаллий “Баҳорой”, “Ҳамал”, “Истиқбол”, “Зафар” ва хорикий “Манас”, “Дайтона”, “Леоне”, “Банко” навларини экиш тавсия килинади.

Баҳор серёнин келган йилларда бу муддат апрелнинг иккичи ярмига, ёғин гарчилик кам бўлган йиллар эса апрелнинг бошларига, айрим ҳолларда ҳатто, март ойининг охирiga тўғри келади.

Пиёз уруғи гектарига 18 килограммга

шароитини инобатга олган ҳолда, жаҳубий вилоятларда 1-30 декабрда, марказий вилоятларда 15 ноябрь-15 декабрь, шимолий вилоятларда 1 ноябрь-1 декабрь кунларда сезилади. Бунда маҳаллий “Баҳорой”, “Ҳамал”, “Истиқбол”, “Зафар” ва хорикий “Манас”, “Дайтона”, “Леоне”, “Банко” навларини экиш тавсия килинади.

Баҳор серёнин келган йилларда бу муддат апрелнинг иккичи ярмига, ёғин гарчилик кам бўлган йиллар эса апрелнинг бошларига, айрим ҳолларда ҳатто, март ойининг охирiga тўғри келади.

Пиёз уруғи гектарига 18 килограммга

шароитини инобатга олган ҳолда, жаҳубий вилоятларда 1-30 декабрда, марказий вилоятларда 15 ноябрь-15 декабрь, шимолий вилоятларда 1 ноябрь-1 декабрь кунларда сезилади. Бунда маҳаллий “Баҳорой”, “Ҳамал”, “Истиқбол”, “Зафар” ва хорикий “Манас”, “Дайтона”, “Леоне”, “Банко” навларини экиш тавсия килинади.

Баҳор серёнин келган йилларда бу муддат апрелнинг иккичи ярмига, ёғин гарчилик кам бўлган йиллар эса апрелнинг бошларига, айрим ҳолларда ҳатто, март ойининг охирiga тўғри келади.

Пиёз уруғи гектарига 18 килограммга

шароитини инобатга олган ҳолда, жаҳубий вилоятларда 1-30 декабрда, марказий вилоятларда 15 ноябрь-15 декабрь, шимолий вилоятларда 1 ноябрь-1 декабрь кунларда сезилади. Бунда маҳаллий “Баҳорой”, “Ҳамал”, “Истиқбол”, “Зафар” ва хорикий “Манас”, “Дайтона”, “Леоне”, “Банко” навларини экиш тавсия килинади.

Баҳор серёнин келган йилларда бу муддат апрелнинг иккичи ярмига, ёғин гарчилик кам бўлган йиллар эса апрелнинг бошларига, айрим ҳолларда ҳатто, март ойининг охирiga тўғри келади.

Пиёз уруғи гектарига 18 килограммга

шароитини инобатга олган ҳолда, жаҳубий вилоятларда 1-30 декабрда, марказий вилоятларда 15 ноябрь-15 декабрь, шимолий вилоятларда 1 ноябрь-1 декабрь кунларда сезилади. Бунда маҳаллий “Баҳорой”, “Ҳамал”, “Истиқбол”, “Зафар” ва хорикий “Манас”, “Дайтона”, “Леоне”, “Банко” навларини экиш тавсия килинади.

Баҳор серёнин келган йилларда бу муддат апрелнинг иккичи ярмига, ёғин гарчилик кам бўлган йиллар эса апрелнинг бошларига, айрим ҳолларда ҳатто, март ойининг охирiga тўғри келади.

Пиёз уруғи гектарига 18 килограммга

шароитини инобатга олган ҳолда, жаҳубий вилоятларда 1-30 декабрда, марказий вилоятларда 15 ноябрь-15 декабрь, шимолий вилоятларда 1 ноябрь-1 декабрь кунларда

Ўз даврининг биринчи акли

Мамлакатимизнинг турли худудларида “Абу Райхон Беруний илмий меросининг жаҳон фарни ривожидаги ўрни” мавзусида ҳалқаро илмий-амалий конференциялар бўлиб ўтди. Жумладан, Беруний тумани, Нукус, Урганч, Хива ҳамда Тошкент шаҳарларида олимлар ва ёзилотчиликлар дунё илм-фани эътирофидаги қатор мавзуларда фикр алмашди.

Тадбирларда Туркия, Озарбайжон, Хиндистон, Покистон, Афғонистон, Италия, Малайзия, АҚШ, Эрон, Крозофистон, Тоқикистон, Россия, Миср каби 20 га яқин давлатдан келган меҳмонлар ҳамда мамлакатимизнинг етакчи профессорлари, зиёдилар ва ёзиловчилар катнаши.